

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ
ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання науково-методичної ради Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

21.06.2019 № 20

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ департаменту освіти та науки Донецької обласної державної адміністрації

05.09.2019 № 312/163-19-02

Навчальна програма
з позашкільної освіти
соціально-реабілітаційного напрямку
**«РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З
ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ»**

2 роки навчання

Укладачі:

Росада Марина Олександрівна – керівник гуртка «Словничок» Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості

Гриненко Олена Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри логопедії та спеціальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Г.І. Бондаренко – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови та літератури ДДПУ

І.В. Горобець – вчитель - логопед КЗ ДНЗ №16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сьогодні суспільство потребує новітніх тенденцій виховання дітей дошкільного віку. Дитинство – це період активного засвоєння рідної мови і формування комунікативно-мовленнєвих компетенцій. Нові мотиви вивчення української мови вимагають оновлення і змісту, і методики. Рівень розвитку мовлення відображає рівень духовного розвитку нації, її культури.

Базовий компонент дошкільної освіти, чинні державні програми розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку «Малятко», «Дитина», «Українське дошкілля», «Дитина в дошкільні роки», «Зернятко» спираються на ідеї модернізації освіти, які спрямовані на створення сприятливих умов для розвитку та самореалізації кожної дитини. Формування мовлення дітей неможливо розглядати без врахування особливостей її загального розвитку. Мовлення дітей з особливими потребами формується й розвивається значно повільніше, у процесі мовленнєвої діяльності такі діти швидко стомлюються, відволікаються. Програма передбачає комплексний характер корекційно-педагогічної роботи, постійне врахування взаємовпливу мовленнєвих, рухових і психічних порушень у динаміці дитячого розвитку. Зміст, форми та методи навчання мають бути корекційно спрямованими.

Актуальність початкової програми «Розвиток мовлення для дітей дошкільного віку з особливими потребами» зумовлена необхідністю формування комунікативно-мовленнєвих вмінь і навичок, які забезпечують функціонування процесу мовлення відповідно до мовних норм.

Метою навчальної програми є формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку з особливими потребами.

Завдання навчальної програми:

- формувати звукову культуру мовлення;
- формувати соціальну компетентність, вміння налагоджувати стосунки з однолітками;
- формувати зв'язне мовлення (діалогічне та монологічне);

- розвивати концентрацію уваги, зорову, слухову, вербальну пам'ять, творчі здібності;

- збагачувати уявлення дітей про навколишній світ, підвищувати рівень їхнього загального розвитку;

Навчальна програма «Розвиток мовлення для дітей дошкільного віку з особливими потребами» реалізується в гуртку гуманітарного напрямку для дітей 5, 6 років.

В основу навчальної програми покладено матеріали Освітньої програми для дітей віком від 2 до 7 років «Дитина», рекомендованої Міністерством освіти і науки України (лист МОН № 1/11-16163 від 09.11.2015 р.), за редакцією В. О. Огнев'юк. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», рекомендованої Міністерством освіти і науки (лист Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України від 09.12.2011 р. №1/11-11601), Тернопіль, Мандрівець – 2012, О. Білан, Л. Возна, О. Максименко, Л. Руханська). Програма розвитку дітей з розумовою відсталістю, К., 2013. (Гриф Міністерства освіти і науки України від 12.04.2013 № 1/11-6940), «Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення», Ю.В. Рібцун (Гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 05.12.2012.№1/11-18798).

Програма «Розвиток мовлення для дітей дошкільного віку з особливими потребами» передбачає 2 роки навчання:

1-й рік-початковий рівень - 72 години на рік, 2 години на тиждень;

2-й рік-початковий рівень - 72 години на рік, 2 години на тиждень;

Наповнюваність навчальних груп становить 8-10 дітей.

Перший рік навчання передбачає засвоєння дітьми логічних зв'язків між предметами та явищами довкілля, формування і розвиток зв'язного мовлення та фонетико-фонематичної сторони мовлення.

Другий рік навчання спрямовує діяльність вихованців на вдосконалення комунікативно-мовленнєвих умінь і навичок, позитивних якостей особистості.

Навчальна програма «Розвиток мовлення для дітей дошкільного віку з особливими потребами» побудована з урахуванням особливостей розвитку дітей 5, 6 років з розумовою відсталістю.

В основу навчальної програми покладено загальні принципи навчання рідної мови: розвиток органів артикуляції, голосоутворення, дихання; розуміння мовних значень (лексичних і граматичних), оцінки виразності мовлення; розвитку мовного чуття, випереджувального розвитку усного мовлення перед писемним; для дітей з розумовою відсталістю застосовується принцип повторюваності. Правильно використаний принцип повторюваності викликає зацікавленість дітей, допомагає їм оперувати отриманими знаннями. Навчання у гуртку проводиться відповідно до індивідуальних особливостей дітей при поступовому і послідовному ускладненні змісту.

Заняття з розвитку мовлення будуються з використанням ігрових, наочних, словесних, практичних методів, використовуються специфічні ігрові прийоми, спрямовані на мобілізацію уваги і мовної активності дітей.

Програма спрямована на розвиток комунікативної компетенції розумово відсталих дітей, здібності вступати в спілкування з навколишніми людьми.

Навчальна програма створена з поєднанням елементів лінійного та концентричного способів побудови. Навчальний матеріал реалізується на основі вже вивченого й у тісному взаємозв'язку з ним. Допускається повторне вивчення окремих тем розділів з розширенням та поглибленням їх змісту.

Відповідно до організаційно-педагогічних умов роботи гуртка можливі зміни порядку вивчення тем (пори року, календарно-обрядові свята тощо).

**Початковий рівень, перший рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	всього
Вступ. Давайте познайомимося	1		1
Розділ 1. Наш дитячий садок	1	4	5
Групова кімната, іграшки	1	2	3
Країна дружби і добра		2	2
Розділ 2. Родина	1	6	7
Я і моя сім'я. Родинні традиції	1	3	4
2.2. В гостях у казки		3	3
Розділ 3. Україна – рідний край	2	15	17
3.1. Україна – моя Батьківщина	2	2	4
3.2. Український народний одяг		3	3
3.3. Українська оселя		3	3
3.4. Календарно-обрядові свята		4	4
3.5. Моє місто (село)		3	3
Розділ 4. Пори року		12	12
4.1. Золота осінь		3	3
4.2. Зимонька-зима		3	3
4.3. Весна-красна		3	3
4.4. Літо зустрічаємо		3	3
Розділ 5. Тварини, птахи та комахи		8	8
5.1. Свійські тварини та птахи		2	2
5.2. Лісові мешканці		2	2
5.3. У зоопарку		2	2
5.4. Комахи		2	2
Розділ 6. Рослини		6	6
6.1. Деревя і кущі		3	3
6.2. Квіти		3	3
Розділ 7. Здоров'я та безпека	4	10	14
7.1. Зростаємо здоровими	1	3	4
7.2. Дорожній рух. Транспорт.	1	3	4
7.3. Вогонь – наш друг і ворог	1	2	3
7.4. Безпека в побуті.	1	2	3
Електроприлади			
Підсумок		2	2
Разом	9	63	72

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ. Давайте познайомимося (1 год.).

Теоретична частина. Організаційні питання. Правила поведінки на заняттях. Техніка безпеки під час занять. Відповіді на запитання. Вживання слів ввічливості (вітання, прощання, прохання, подяка). Гра «М'ячик».

Розділ 1. Наш дитячий садок (5 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з назвами основних предметів та їх розташування в груповій кімнаті. Формувати бережливе ставлення до майна садочка.

Практична частина. Бесіди «Групова кімната, іграшки», «Країна дружби і добра». Читання та переказ оповідання О. Іваненко «Що Ромко їв?». Пояснювальне мовлення. Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Пальчикові ігри. Складання розповіді за малюнками «Іграшки», «Ігри дітей» за запитаннями, з опорою на алгоритм. Дидактичні ігри: «Який настрій у хлопчиків і дівчат», «Чим і кому ти можеш допомогти?», «Все навпаки», «Знайди пару», «Складемо пазли». Сюжетно-рольові ігри. Прислів'я, приказки, загадки за лексичною темою.

Розділ 2. Родина (7 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями «сім'я», «родина», родинні зв'язки. Назви членів сім'ї, їх імена, зовнішність, поведінка, діяльність тощо.

Практична частина. Бесіди за малюнками «Сім'я», «В гостях у казки». Відповіді на запитання. Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Пальчикові ігри. Дидактичні ігри: «Я і моя сім'я», «Родинні традиції», «Дорослі та діти». Сюжетно-рольові ігри. Прислів'я, приказки, загадки за лексичною темою. Ознайомлення із різножанровими українськими народними казками. Аналіз вчинків головних героїв казок. Інсценування.

Розділ 3. Україна – рідний край (17 год.)

Теоретична частина. Розширення знань про рідний край, основні символи України. Столиця Україна. Поглиблення знань про рідний край. Рідне

місто (село), назва міста (села). Природні та економічні багатства країни. Культурні та видатні пам'ятки.

Практична частина. Бесіди «Україна – моя Батьківщина», «Моє місто», «Український народний одяг», «Українська оселя», «Календарно-обрядові свята». Легенди про виникнення міста, про його жителів та його історію. Відповіді на запитання. Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Пальчикові ігри. Дидактичні ігри: «Символи моєї країни», «Народні перлини», «Одягни ляльку», «Звичаї моєї країни», «Сплетемо віночок», «Вечорниці». Українські ігри, прислів'я, приказки, загадки.

Розділ 4. Пори року (12 год.)

Теоретична частина. Характерні ознаки різних пір року (осені, зими, весни, літа). Зміни, що відбуваються в природі, житті людей і тварин. Ознайомлення з назвами, формою, кольором овочів, фруктів та ягід. Календарно-обрядові свята. Сезонні розваги дітей. Зимові народні звичаї.

Практична частина. Бесіди «Золота осінь», «Зимонька-зима», «Весна-красна», «Літо зустрічаємо». Відповіді на запитання. Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Пальчикові ігри. Дидактичні ігри: «У лісі», «Я почну, а ти продовжуй», «З якого дерева листочок?», «Що переплутав художник?», «Зимові розваги», «Веселка», «Чарівний букет». Ігри-драматизації. Загадки.

Розділ 5. Тварини, птахи та комахи (8 год.)

Теоретична частина. Розширення знань про свійських тварин і птахів, про ферму, про ліс та його мешканців (тварин, птахів тощо), особливості поведінки диких тварин (птахів) в різні пори року, про зоопарк, комах та їх життя. Види тварин. Характерні ознаки тварин. Колір, забарвлення хутра тощо. Збереження рідкісних видів живої природи.

Практична частина. Бесіда за малюнками «Свійські тварини та птахи», «На фермі», «Лісові мешканці», «У зоопарку», «Комахи». Читання «Сміливе кошеня» Анатолій Костецький (або будь-який інший вірш на відповідну тему). Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика.

Дидактичні ігри «Скажи ласкаво», «Чий? Чия? Чиє?», «Хто що робить?», «Хто що їсть?», «Ким був, ким буде?». Дидактичні вправи «Збери родину разом», «Хто як кричить?», «Будь уважний», «Кого не стало?». Рольова гра «Квочка». Прислів'я, приказки, загадки за лексичною темою.

Розділ 6. Рослини (6 год.)

Теоретична частина. Дерев та кущі. Квіти. Рослинний світ. Будова дерев та кущів. Види дерев та їх особливості під час сезонних змін. Квіти. Назви квітів (природні та кімнатні).

Практична частина. Бесіди за картинами «Квіти», «Дерева», «Кущі». Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Дидактичні ігри «Назви одним словом», «Відгадай за описом», «Кого не стало?». Дидактичні вправи «Скажи навпаки», «Я почну, а ти продовжуй», «Було – буде», «Скажи ласкаво». Сюжетно-рольові ігри. Прислів'я, приказки, загадки за лексичною темою.

Розділ 7. Здоров'я та безпека (14 год.)

Теоретична частина. Будова тіла людини. Знайомство з будовою та роботою органів артикуляційного апарату. У здоровому тілі – здоровий дух. Поширити знання про охорону та зміцнення власного здоров'я. Поглиблення знань про дорожній рух та транспорт. Розширити знання про пожежну службу України. Розширити поняття «електрика», «енергозбереження».

Практична частина. Бесіда «Всі ми різні й однакові», «Дорожній рух», «Транспорт», «Особиста гігієна», «Світлофор та правила дорожнього руху». Читання вірша «Здоров'я – основа усього на світі». Артикуляційна гімнастика «Мій слухняний язичок». Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Пальчикові ігри «Дружать хлопчики й дівчатка!», «Хлопчик з мізинчик». Дидактичні ігри «Хто дмухає сильніше?», «Обличчя друга», «Хто, що почув?», «На дорозі», «Вогонь – наш друг і ворог», «Електроприлади». Потішка «Умивайся». Прислів'я, приказки, загадки за лексичною темою.

Підсумок (2 год.)

Підбиття підсумків за рік.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- слова з близьким та протилежним значенням (солодкий-кислий);
- слова, що належать до різних частин мови;
- казкових героїв та зміст казки;
- колядки, щедрівки, лічилки тощо;
- столицю України та державні символи;

Вихованці мають уміти:

- правильно вимовляти приголосні та голосні звуки української мови;
- будувати прості речення;
- узгоджувати слова в реченні;
- утворювати складні форми слів, прикметники вищого ступеня;
- вживати кличну форму іменника (Ольго Петрівно, Марійко, Іванку тощо);
- самостійно відповідати на запитання;
- називати імена персонажів казки;
- вживати слова ввічливості («дякую», «вибачте», «будь ласка» тощо);
- складати невеликі розповіді;

Вихованці мають набути досвід:

- формування правильної та чіткої артикуляції;
- навичок усного зв'язного мовлення ;
- інсценування народних казок, мультфільмів тощо;
- застосування мовних засобів з метою комунікації.

Початковий рівень, другий рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	Теоретичних	Практичних	Всього
Вступ.	1		1
Розділ 1. Дитячий садок – країна дружби і добра		3	3
Розділ 2. Родина		8	8
1.Моя сім'я. Родинні традиції		4	4
2.У світі професій		4	4
Розділ 3. Україна – рідний край	1	15	16
3.1.Традиції та обереги українського народу	1	3	4
3.2.Українська оселя. Народний одяг		4	4
3.3. Календарно-обрядові свята		4	4
3.4. Мій рідний край		4	4
Розділ 4. Пори року		11	11
4.1. Осіннє золото		3	3
4.2. Зимонька-голубонька		3	3
4.3. Весняний дивосвіт		3	3
4.4. Я – майбутній школяр		2	2
Розділ 5. У світі культури	3	7	10
5.1. Театральна мозаїка	1	2	3
5.2. Музичний калейдоскоп	1	2	3
5.3. Літературна скринька	1	3	4
Розділ 6. Рослини	1	7	8
6.1. Рослинний світ		4	4
6.2. Природне довкілля – наш дім!	1	3	4
Розділ 7. Здоров'я та безпека	2	11	13
7.1. Особиста гігієна.	1	3	4
7.2. Світлофор – наш помічник		4	4
7.3. Безпека дитини	1	4	5
Підсумок		2	2
Разом	8	64	72

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ.

Теоретична частина. Організаційні питання. Правила поведінки на заняттях. Техніка безпеки під час занять. Відповіді на запитання. Вживання слів ввічливості (вітання, прощання, прохання, подяка). Гра «М'ячик».

Розділ 1. Дитячий садок - країна дружби і добра. (3 год.)

Теоретична частина. Розширення знань про дитячий садок. Формувати бережливе ставлення до майна садочка.

Практична частина. Бесіди «Добро і зло, добрі та погані вчинки», «Дружні взаємини», «Байдужість та турбота». Слова ввічливості, компліменти, звертання. Читання та переказ оповідання «Мурко і Бурко» І. Франка. Пояснювальне мовлення. Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Пальчикові ігри. Складання розповіді за малюнками «Друзі», «Слова ввічливості», «Чим і кому ти можеш допомогти?», «Все навпаки», «Знайди пару», «Складемо пазли». Сюжетно-рольові ігри. Прислів'я, приказки, загадки за лексичною темою.

Розділ 2. Родина. (8 год.)

Теоретична частина. Розширення знань про сім'ю, родину, родинні зв'язки, етичні засади, родинні традиції, сімейні свята. Назви членів сім'ї, їх імена, зовнішність, поведінка, діяльність тощо. Різноманітність професій. Взаємозв'язок між людьми різних професій. Професії твоїх батьків.

Практична частина. Бесіди за малюнками «Сім'я», «В гостях у казки», «Моя родина», «Родинні свята», «Професії». Відповіді на запитання. Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Пальчикові ігри. Дидактичні ігри: «Я і моя сім'я», «Дорослі та діти», «Родинні традиції», «Моє улюблене свято», «Генетичне дерево мого роду», «Професії моїх батьків», «Ким я мрію стати». Сюжетно-рольові ігри. Прислів'я, приказки, загадки за лексичною темою. Ознайомлення із різножанровими українськими народними казками. Аналіз вчинків головних героїв казок. Інсценування.

Розділ 3. Україна – рідний край (16 год.)

Теоретична частина. Розширення знань про рідний край, основні символи України. Столиця України. Поглиблення знань про рідний край. Рідне місто (село), назва міста (села). Природні та економічні багатства країни. Культурні та видатні пам'ятки.

Практична частина. Бесіди «Україна – моя Батьківщина», «Моє місто», «Український народний одяг», «Українська оселя», «Календарно-обрядові свята». Легенди про виникнення міста, про його жителів та його історію. Відповіді на запитання. Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Пальчикові ігри. Дидактичні ігри: «Символи моєї країни», «Народні перлини», «Одягни ляльку», «Звичаї моєї країни», «Сплетемо віночок», «Вечорниці». Українські ігри, прислів'я, приказки, загадки.

Розділ 4. Пори року (11 год.)

Теоретична частина. Характерні ознаки різних пір року (осені, зими, весни, літа). Зміни, що відбуваються в природі, житті людей і тварин. Ознайомлення з назвами, формою, кольором овочів, фруктів та ягід. Календарно-обрядові свята. Сезонні розваги дітей. Зимові народні звичаї. Праця людей восени та навесні на городі, в саду, в парку.

Практична частина. Бесіди «Золота осінь», «Зимонька-зима», «Весна-красна», «Літо зустрічаємо». Відповіді на запитання. Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Пальчикові ігри. Дидактичні ігри: «У лісі», «Я почну, а ти продовжуй», «З якого дерева листочок?», «Що переплутав художник?», «Зимові розваги», «Веселка», «Чарівний букет», «Я – майбутній школяр». Ігри-драматизації. Загадки. Освіта, її значення. Школа, шкільне приладдя. Професія педагога.

Розділ 5. У світі культури (10 год.)

Теоретична частина. Розширення знань про Театр, його різновиди, основні музичні жанри (пісня, марш, танець), книга. Догляд за книжками.

Практична частина. Бесіда за малюнками «У театрі», «Музичний калейдоскоп», «Літературна скринька». Ознайомлення з правилами поведінки в театрі, кінозалі, на виставі, концерті тощо. Артикуляційна гімнастика.

Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Дидактичні ігри «Вистава починається», «Будь уважний». Українські народні пісні, їх різновиди. Вокальна та інструментальна музика. Українські видатні композитори, співаки, їх творчість. Різноманітні українські народні казки. Літературні твори, оповідання. Творчість українських письменників та поетів (Т.Г. Шевченко, І.Я. Франко, Леся Українка тощо).

Розділ 6. Рослини (8 год.)

Теоретична частина. Дерев та кущі. Квіти. Рослинний світ. Будова дерев та кущів. Види дерев та їх особливості під час сезонних змін. Квіти. Назви квітів (природні та кімнатні).

Практична частина. Бесіди за картинами «Квіти», «Дерев», «Кущі». Артикуляційна гімнастика. Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Дидактичні ігри «Назви одним словом», «Відгадай за описом», «Кого не стало?». Дидактичні вправи «Скажи навпаки», «Я почну, а ти продовжуй», «Було – буде», «Скажи ласкаво». Сюжетно-рольові ігри. Прислів'я, приказки, загадки за лексичною темою. Планета Земля-наш дім. Жива та нежива природа, природоохоронна діяльність в Україні. Забруднення довкілля. Правила поведінки на природі (екологічні навички).

Розділ 7. Здоров'я та безпека (13 год.)

Теоретична частина. Основні чинники здоров'я людини. Складові здорового способу життя та їх значення. Правила безпечної поведінки.

Практична частина. Бесіда «Всі ми різні й однакові», «Дорожній рух», «Транспорт», «Особиста гігієна», «Світлофор та правила дорожнього руху». Читання вірша «Здоров'я – основа усього на світі». Артикуляційна гімнастика «Мій слухняний язичок». Дихальна гімнастика. Психогімнастика. Пальчикові ігри «Дружать хлопчики й дівчатка!», «Хлопчик з мізинчик». Дидактичні ігри «Хто дмухає сильніше?», «Обличчя друга», «Хто, що почув?», «На дорозі», «Вогонь – наш друг і ворог», «Електроприлади». Потішка «Умивайся». Прислів'я, приказки, загадки за лексичною темою.

Підсумок (2 год.). Підбиття підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- узагальнюючі слова та поняття, що в них входять;
- абстрактні поняття (радість, чемність, хоробрість, добро, зло тощо);
- слова, що відображають якість предмета чи явища;
- слова, що представляють усі частини мови;
- пестливі форми слів;
- поетично-образні вислови, скоромовки та інші жанри фольклору: казка, загадка, прислів'я, тощо.

Вихованці мають уміти:

- правильно вимовляти всі звуки рідної мови;
- розрізняти і правильно вживати узагальнюючі та абстрактні слова;
- слова, що означають збірні, образні вирази, складні, багатозначні слова;
- використовувати правильно звертальні обороти;
- застосовувати монологічне та діалогічне мовлення;
- слухати і розуміти співрозмовника;
- формулювати і ставити запитання, будувати відповідь (у відповідності з почутим).
- брати участь у сюжетно-рольових іграх, інсценуваннях, пропонувати власні ігри, тощо;
- користуватись образними виразами, відповідно до ситуації, а також звуконаслідувальними словами.

Вихованці мають набути досвід:

- навичок звукової культури і граматичної правильності мовлення;
- діалогічного і монологічного мовлення;
- інсценування літературних та фольклорних творів;
- застосування мовних засобів з метою комунікації;
- культури мовленнєвого спілкування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому просторі: початкова ланка/за ред. В.І. Бондаря, В.В. Засенка К., 2004
2. Антонович-Давиденко Б. Як ми говоримо / Б. Антонович-Давиденко. – К.: Либідь, 1991.
3. Базовий компонент дошкільної освіти // Дошкільне виховання. – 2012. – № 7.
4. Богуш А. М. Компетентнісний підхід до мовленнєвого розвитку дошкільників / А. М. Богуш // Психологічна і педагогічна наука в Україні. – К. : Педагогічна думка, 2007. – Т. 2.
5. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика. Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш. – К.: Видавничий дім «Слово», 2011.
6. Богуш А. М. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у ДНЗ / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш, Т. М. Котик. – К. : Слово, 2006.
7. Богуш А. М. Мовленнєвий портрет п'ятирічної дитини / А. М. Богуш // Дошкільне виховання. – 2013. – № 7.
8. Божович Е. Д. Развитие языковой компетенции дошкольников: проблемы и подходы/ Е. Д. Божович//Вопросы психологии. – 1997. – № 1.
9. Гавриш Н. В. Сучасне заняття в дошкільному закладі / Н. В. Гавриш. – Луганськ: Альма-Матер, 2007.
10. Гавриш Н. В. Методика розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку / Н. В. Гавриш. – Луганськ : Альма-Матер, 2004.
11. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років. – К., 2012.
12. Крутій К. Л. Формування граматично правильного мовлення у дітей дошкільного віку / К. Л. Крутій. – Запоріжжя, 2004.